

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ЯК СКЛАДОВА ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ В КОНЦЕПЦІЇ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ПРОМИСЛОВИМ ПІДПРИЄМСТВОМ

Процеси формування та використання власного інтелектуального потенціалу являються вирішальними при розробці стратегії управління підприємством, яка передбачає досягнення поставленої мети та економічних показників від реалізації програми.

Найбільш ефективний спосіб управління інтелектуальним потенціалом є поетапний, тому що на кожному етапі враховуються цілі та потреби складових частин. До основних етапів управління інтелектуальним потенціалом належать[1]:

- 1) Аналіз стану інтелектуального потенціалу на підприємстві;
- 2) Планування структури інтелектуального потенціалу та її ефективності;
- 3) Організація діяльності інтелектуальних ресурсів згідно плану підприємства;
- 4) Стимулювання трудової діяльності персоналу компанії;
- 5) Моніторинг і контроль запланованих заходів.

При здійсненні основних управлінських функцій особливу роль відіграють комунікації, які представляють собою інформаційні ресурси підприємства. Саме комунікація допомагає промислового підприємству приймати оптимальні управлінські рішення. Тому в стратегічних концепціях розвитку підприємств переважають інновації в сфері інформаційних систем, що в свою чергу сприяє забезпеченню загальної ефективності менеджменту[2].

Також визначальним фактором інноваційного розвитку сучасного підприємства є його адаптація, до якої відноситься: постійне навчання персоналу; самоаналіз; прийняття складних рішень; вільна орієнтація серед великої кількості складних завдань; володіння ключовими компетенціями; вміння працювати в команді; креативність; комунікабельність; професійні навички в веденні переговорів та розробці бізнес-планів; нестандартні пошуки рішення тощо.

Тому основа інноваційного розвитку підприємства складається з інтелектуального потенціалу, що втілюється за допомогою ноу-хау, інформаційних технологій, виробничих та управлінських процесів. Для успішного застосування концепції стратегічного управління в інноваційній діяльності необхідно впроваджувати систему безперервного професійного зростання працівників як особистості, за допомогою мотивації кожного співробітника та сформувати команду однодумців відповідних за результати інноваційного розвитку фірми. Такі заходи сприятимуть швидкому розвитку інтелектуального потенціалу, забезпечать конкурентними перевагами та покращать результативність господарської діяльності підприємства в цілому[3-4].

Отже, інтелектуальний потенціал як ядро економіки визначає головну можливість підприємства здійснювати розвиток інновацій на основі стратегічного управління, що має конкретне планування завдань і цілей, котрі досягаються за допомогою факторів успіху, раціональних рішень, розподілу інтелектуальних ресурсів, вибору напрямів інноваційного розвитку та ін.

Ключовим чинником в реалізації стратегії управління є набутий досвід персоналу та цілий ряд навичок (знання, здібності; компетенції; якості лідера; аналітичні вміння; націленість на результат), що забезпечує активізацію ініціативи персоналу до творчих рішень, ефективної роботи в команді, професійного розвитку.

Постійний систематизований пошук нових ідей та можливостей управління інтелектуальним потенціалом допомагає промисловим підприємствам не лише на початковому етапі інноваційного розвитку, а й в майбутньому максимально використовувати наявні інтелектуальні ресурси, при цьому необхідно підвищувати компетентність організації, залучати нові технології та методи управління інтелектуальним потенціалом відповідно до швидких змін навколишнього середовища[5-6].

Список використаних джерел:

1.Перерва П.Г. Економіка та організація інноваційної діяльності: підручник / П.Г. Перерва; за ред. П.Г. Перерви, С.А. Меховича, М.І. Погорелова – Харків НТУ «ХП», 2008 – С. 1080.

2.Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.ua>.

3.Марчук Л. С. Методики розрахунку інтелектуального потенціалу підприємства / Л. С. Марчук // Вісник Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут" (економічні науки) : зб. наук. пр. – Харків : НТУ "ХП", 2018. – № 20 (1296). – С. 95-101.

4.Перерва П. Г., Марчук Л. С. // Інтелектуальний потенціал як економічна категорія Вісник Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут" (економічні науки) : зб. наук. пр. – Харків : НТУ "ХП", 2018. – № 15 (1291). – С. 53-63.

5.Косенко, А.П. Экономическая оценка инновационного потенциала / А.П.Косенко, Д.Коциски, О.И.Маслак, П.Г.Перерва, Д.Сакай.- Монография / Под ред. проф. Перервы П.Г. и проф. Д.Коциски – Харьков-Мишкольц: НТУ „ХПИ”, Мишкольц,техн.ун-т, 2009. – С.170.

6.Перерва П.Г. Анализ финансового состояния предприятия / П.Г.Перерва, О.Н.Савенкова // Вісник Нац. техн. ун-ту "ХП" : зб. наук. пр. Темат. вип. : Технічний прогрес та ефективність виробництва. – Харків : НТУ "ХП", 2002. – № 11-2. – С. 118-121.